

SEZNAM PIKTOGRAMŮ VYUŽÍVANÝCH V KARTÁCH

Список піктограмів використаних в картках

45 minut 45 хвилин			přístup k internetu доступ в інтернет
90 minut 90 хвилин			tablet планшет
135 minut 135 хвилин			PC комп'ютер
krátkodobý projekt короткостроковий проект			mobilní telefon мобільник
aktivita ve třídě діяльність у класі			robotická pomůcka (Ozobot, Bee-Bot) робот-помічник
aktivita v terénu діяльність на природі			práce s textem робота з текстом
samostatná práce індивідуальна робота			zdroje k ověření informací джерела для перевірки інформації
práce ve dvojicích робота в парах			pracovní list завдання/робочий аркуш
skupinová práce групова робота			pracovní listy декілька завдань
společná práce командна робота			příloha прикріплений файл
práce v počítačové učebně робота в комп'ютерному класі			přílohy додатки

Název	Sestavujeme rodokmen Створюємо родинне дерево	
Autor	Eva Fanfulová	
1. stupeň / období	1. období (1.–3. ročník)	2. období (4.–5. ročník)
Vzdělávací obor / tematický celek	Člověk a jeho svět / Людина а його світ. Lidé kolem nás / Люди навколо нас Informatika / Data, informace a modelování / Дані, інформація та моделювання	
Rozvíjená gramotnost	ČTENÁŘSKÁ	DIGITÁLNÍ

Cíl činnosti / Мета діяльності:

Žák rozliší příbuzenské a mezigenerační vztahy a sestaví správně rodokmen. / Учень розрізняє спорідненість і зв'язок поколінь, правильно будує родинне дерево.

Pomůcky / помічні матеріали:

a) při manuálním zpracování – kartičky s osobami, velký papír (A2), lepidlo, fix; / праця руками – картки з людьми, великий папір (A2), клей, маркер;

b) při využití digitálních technologií – soubor s kartičkami v digitální podobě, tablet, PC / при використанні цифрових технологій – файл із картками в цифровому вигляді, планшет, комп'ютер

Popis činnosti / Завдання:

Jedenáctiletá Julinka chystá dárek pro svoji prababičku, která bude mít 90. narozeniny. Jako dárek chystá Julinka rodokmen. Připravila si kartičky s fotografiemi jednotlivých příbuzných a s popisky vztahů. Pomůžete Julince rodokmen sestavit?

1. Učitel s žáky zopakuje příbuzenské a mezigenerační vztahy, učitel může využít schematické znázornění rodokmenu (viz příloha).
2. a) při manuálním zpracování – Každá skupinka žáků dostane sadu kartiček s obrázky a popisy příbuzenských vztahů osob.
b) při digitálním zpracování – Každá skupinka žáků dostane soubor s kartičkami (nejlépe ve sdíleném prostředí).
3. Skupinky žáků sestavují z kartiček rodokmen, použijí všechny kartičky.
4. Jakmile všechny skupinky sestaví celý rodokmen, porovnávají jednotlivé rodokmeny.
5. Učitel vhodnými otázkami vede žáky k tomu, aby byl zdůrazněn jak zvolený způsob vytvoření modelu rodokmenu (jedna generace = jedna úroveň rodokmenu), tak způsob zakreslení vztahových čar.

Poznámka: a) při manuálním zpracování – Pokud je to technicky možné, nalepí jednotlivé skupinky žáků rodokmen na velký papír a dokreslí vztahové čáry mezi jednotlivými osobami.

Одинадцятирічна Юлінка готує подарунок своїй прабабусі, якій виповнюється 90 років. У подарунок Юлінка створює родинне дерево. Вона підготувала картки з фотографіями окремих родичів та описом родинних зв'язків. Чи можете ви допомогти Юлінці скласти родинне дерево?

1. Учитель повторює з учнями спорідненість і зв'язки поколінь, учитель може використати схематичне зображення (див. додаток).
2. а) при ручній обробці - Кожна група учнів отримує набір карток із зображеннями окремих осіб та описом родинних стосунків.
б) при цифровій обробці– кожна група учнів отримує файл із картками (бажано в спільному середовищі).
3. Групи учнів створюють із карток родинне дерево, використовують усі картки.
4. Після того, як усі групи склали дерево, вони порівнюють результат один одного.
5. Учитель підштовхує учнів відповідними запитаннями до пояснень обраних методів створення моделі дерева (одне покоління = один рівень дерева), так і способів малювання зв'язку.

Komentář z pohledu gramotnosti:

Čtenářská gramotnost je rozvíjena ve chvíli, kdy si žáci vyjasňují význam použitých slov (prababička, sestřenice, bratranec), která jsou pro řešení úlohy podstatná. K tomu jim napomáhají obrázky jednotlivých postav – dítě, dospělý, senior, žena, muž (ČG-1-4-03).

Digitální gramotnost žáka je rozvíjena, když žák sestavuje rodokmen v digitálním prostředí a soubory sdílí se svými spolužáky a učitelem (DG-2-3-04).

Informatické myšlení je rozvíjeno, když žák popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji.

Možnosti individualizace a diferenciacie výuky:

Žáci řeší úlohy podle svých aktuálních dovedností a schopností. Pro vytvoření snazšího zadání lze zadání čtyřgeneračního rodokmenu modifikovat na třígenerační. Mimořádně nadaným žákům lze zadání upravit redukcí vstupních údajů (tak, aby se vstupní údaje nikde nedubovaly).

Důkazy o učení:

Žák pomocí grafu znázorní vztahy mezi jednotlivými příbuznými – vytváří tak model.

Postřehy z ověřování:

Výuková aktivita byla ověřena při hodině ČJ, v 5. ročníku s 27 žáky. Vyučující aktivitu nijak neupravovala. V úvodu hodiny si žáci připomněli, jak vypadá vlastní rodokmen a jak se tvoří.

Na začátku práce se žáci museli zorientovat ve velkém počtu kartiček, některé skupinky se dohadovaly, jak vůbec začít.

Vyučující hodnotila tuto aktivitu jako výbornou pro skupinovou práci, mohli se zapojit všichni. Žáci si osvojili a prohloubili znalosti o příbuzenských a generačních vztazích.

Vyučující hodnotila tuto aktivitu jako velice zdařilou. Žákům se velice líbila a pracovali opravdu všichni. Některým dělalo problém zorientovat se ve vztazích a nechápali jednotlivé větve rodokmenu. Pomohlo zakreslení schématu na tabuli.

Aktivita – v tomto rozsahu – je adekvátní pro žáky 4.–5. ročníku. Pokud žáci nikdy neviděli žádný rodokmen, vyučující by doporučila věnovat předem jednu vyučovací hodinu na teoretickou část.

Zdroje:

Aplikace: StoryboardThat. Dostupné z: <https://www.storyboardthat.com/storyboard-creator>

Obrázky v příloze: Eva Fanfulová, květen 2020 (licence CC BY-NC-SA 4.0)

Přílohy: ukázkový rodokmen, kartičky k tisku, řešení

Tento digitální vzdělávací materiál je součástí souboru aktivit, který vytvořili autoři vyjmenovaní v hlavičce aktivit, hlavní editorka Simona Šedá. Další sdílení a úpravy aktivity jsou umožněny za podmínek licence [CC BY-SA 4.0 Mezinárodní](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/), která se vztahuje na text, obrázky i přílohy této aktivity, pokud není uvedeno jinak. Na stránce www.gramotnosti.pro/epublikace najdete konkrétní postup, jak lze v souladu s podmínkami otevřené licence aktivitu upravovat či šířit. Soubor aktivit byl vytvořen v rámci projektu [Podpora práce učitelů](https://www.gramotnosti.pro/) (PPUČ), který byl spolufinancován z Evropských strukturálních a investičních fondů a jehož realizaci zajišťoval [Národní pedagogický institut České republiky](https://www.gramotnosti.pro/). Diskutujte a ohodnoťte aktivitu na stránce Elektronické materiály (<https://ema.rvp.cz/>) na Metodickém portálu RVP.CZ.

Gramotnosti.pro život!
Učíme v souvislostech

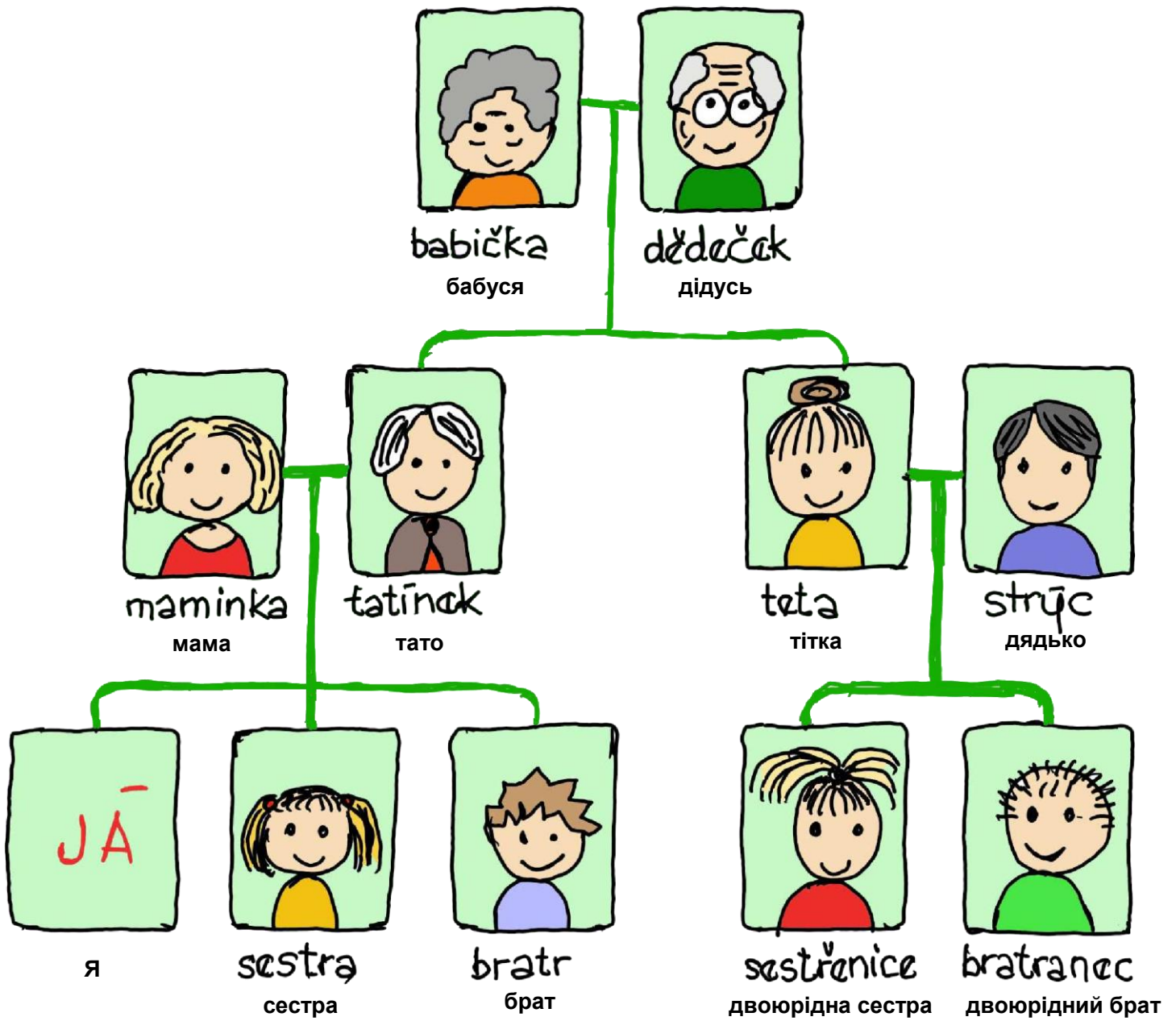

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

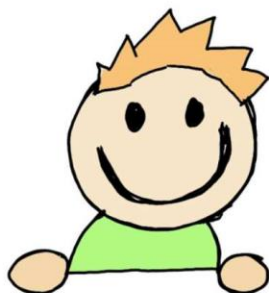

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Artík

двоюрідний брат Артík -
син Маřenки та Мартіна

*bratranec,
syn Mařenky a Martina*

Marie

бабуся Маріє - мати Наталіє та Мартіна

*babička,
matka Natálie a Martina*

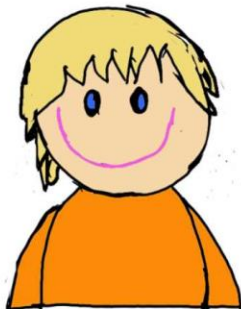
Elenka

Еленка - донька Томаше та
Луцки - сестра Їріка

*dcera Tomáše a Lucky,
sestra Jiříka*

Eva

Ева - донька Еми та Вітка

dcera Emy a Vítka

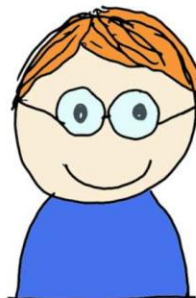
Marie

Маріє - прабабусяб мати Маріє
Владьки та Еми

*prababička, matka Marie,
Vlaďky a Emy*

Jiřík

Їрік - син Томаше та Луцки -
брат Еленки

*syn Tomáše a Lucky,
bratr Elenky*

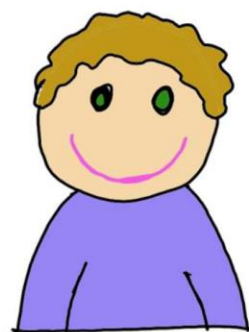
Julinka

Я

já

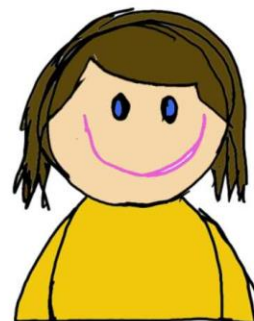
Natálie

Наталіє - мама

maminka

Lucka

Луцка - дружина Томаше

manželka Tomáše

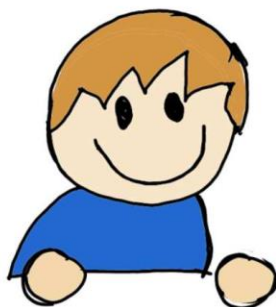
Sárinka

Сарінка - донька Еви та Іріка

dcera Evy a Jiřího

Saša

Саша - брат

bratr

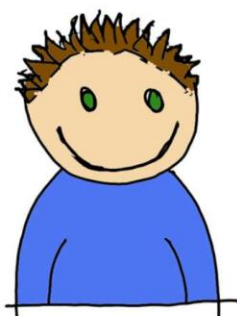
Štefan

Штефан - батько

tatínek

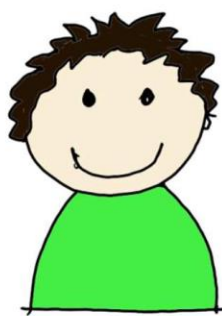
Tomík

Томік - брат

bratr

Václav

Вацлав - син Еми та Вітка -
брат Еви

*syn Emy a Vítka,
bratr Evy*

Vítek

Вітек - чоловік Еми

manžel Emy

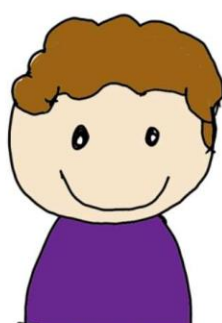
Vladka

Владька - донька прабабусі
сестра бабусі

*dcera prababičky,
sestra babičky*

Tomáš

Томаш - син Владьки та Пепіка

syn Vladky a Pepíka

Vladimír

Владімір - прадідусь

pradědeček

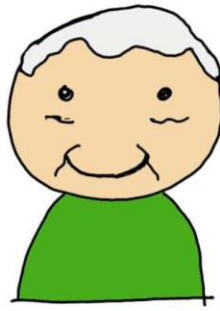
Ema

Ема - донька прабабусі - сестра бабусі

*dcera prababičky,
sestra babičky*

Dominik

Домінік - дідусь

dědeček

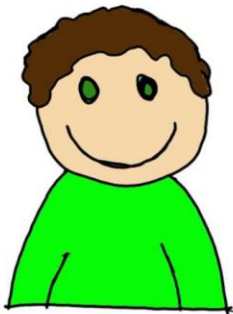
Jitka

Їтка - дружина Вацлава

manželka Václava

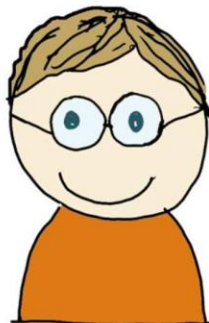
Martin

Мартін - дядькоб син бабусі

*strýc,
syn babičky*

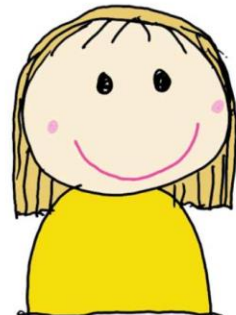
Jiří

Їрі - чоловік Еви

manžel Evy

Mařenka

Маренка - тітка - дружина Мартіна

*teta,
manželka Martina*

Justýnka

Юстинка - двоюрідна сестра та донька Маренки і Мартіна

*sestřenice,
dcera Mařenky a Martina*

Pepík

Пепік - чоловік Владьки

manžel Vladky

